מסורת הש"ס
עם הוספות

פ) עיין מנחות נט. תוס' ד"ה ויתהו ונתת וסב: תוס' ד"ה ויתהו (ש"מ), **ג)** סנהדרין פג.; **ג)** [נר' תוס' לקמן כח: ד"ה מתמבלין], **ד)** [ועי' היטב תוס' מנחות סכ: ד"ה ויהיו זמני ותוס' מנחות נט. ד"ה ונתת ותוס' מולין כג: ד"ה ותסא], **ה)** ויקרא כב ז, **ו)** יט: **ז)** ושם, **ח)** יבמות עה., **ט)** ויקרא יא לב, **י)** יבמות עד: **כ)** יט יבר"ע, **ל)** לא:, **מ)** ויקרא טו פסוקים ה, ו, ז, ח, י, יא, טז, כא, כב, כד, **נ)** במדבר יט כ, **ס)** ושם.

הגהות הב"ח

(פ) רש"י ד"ה לאיכא וכו' יש לדון כך ויש[לד]: **(צ)** ד"ה למה לי וכו' לקמן דף יט ע"ב וכו מיבעי וכו' קמיבעיא ליה הס"ד:

ליקוטי רש"י

וינזרו. אין מזיכה אלא פרישה וכן הוא אומר (יחזקאל יד) וימזר מאתכם (ישעיה ג) מזרו אמור יפרכו מן הקדשים פימי עומאתן. דבר אחר וימזרו מקדשי כני ישראל בשר הם מקדישים לי ולא יתלו את שם קדשי הקב"ה מתקדש ולכשהו אשר הם מקדשים לי ולא יתלו את שם קדשי [ויקרא כב, ב]. וידבלו מלעבוד [סנהדרין פג:]. גבי מקריבין בטומאה כתיב [לעיל טו:]. לקורדה קרחה. על מת ואכלו אף ישראל כוהנו על כך אלא לפי שנת' ביעקב (דברים יד) כן עיניכם יכול לא יהא מייב על כל הרחם תלמוד לומר בראשם ומלמדו ישראל מהכהנים בגזרה שוה נאמר כאן קרחה ונאמר להן ביעקב קרחה מה כאן כל הרחם אף להלן כל הרחם בתמצע כל מקום שיקרח ברחם ומה להלן על מת אף כאן על מת. **פאת** זקן. לפי שנאמר ביעקב (ויקרא יט) ולא תשחית יכול לקטו במעלה ובמרוטעי יהא מייב לכן נאמר לא יגלחו אף ישראל אלא אלא על דבר הקרוי גלוח ויש בו השחתה וחזו מעבר [ויקרא שם, ח]. **קלישא.** קלוש [סוטה לד:].

תורה אור השלם

א) לֹא יִקְרְחוּ קָרְחָה בְּרֹאשָׁם וּפֵאַת זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ וּבְבְשָׂרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת: קְדֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת אִשֵּׁי יְיָ לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיב וְהָיוּ קֹדֶשׁ:
[ויקרא כא, ה-ו]

ב) דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּישִׁים לִי אֲנִי יְיָ:
[ויקרא כב, ב]

ג) וְשָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וָמֵתוּ בוֹ כִּי יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְיָ מְקַדְּשָׁם:
[ויקרא כב, ט]

הגהות וציונים

ס) פוסל (ש"מ): **ע)** פוסלים (ש"מ): **ג)** גירסת רש"י טומאתו, ועי' צ"ק ורש"ש: **ד)** שעבד **מינה** ולפינן (ש"מ): **ה)** דגמר (ש"מ): **ו)** לתרומה **דיינו טבול יום** דילפינן (ש"מ): **ז)** עבודה **דמינה דלא פסיל בתרומה לא מחיל עבודה** (ש"מ): **ח)** לטמא **הוא** דילפינן (ש"מ): **ט)** ה"נ במחוסר (ש"מ): **י)** שאינו מחוסר **מעשה** (ש"מ): **יא)** המחוסר כפורים **לענין קדשים** שהרי (ש"מ): **יב)** הצד (ש"מ): **יג)** כמי (ש"מ): **יד)** שהטעם **כאן** כמו (ש"מ): **טו)** ברוכתיה **ככתיבתה סתם:** (ש"מ): **טז)** טמאה **עד השתא** ותריך (ש"מ): **יז)** יומא **ולא קאי ובהר אגברא** כדדרשינן (ש"מ): **יח)** צ"ל **מהרה** (מהרש"א ועוד, ע' השלמות): **יט)** כפרה **נמי** היא (ש"מ): **כ)** ס"א דגבי **תרומה בכלי** (ש"מ): **כא)** מתיבת ותימה עד סוף הדבור מוקף חצי לבנה שהוא הג"ה (ש"מ). ועי' תוס' סנהדרין פג ע"ב: **כב)** ולא (ש"מ): **כג)** דדרשינן (ש"מ): **כד)** בס"ר ליתא (גליון). עי' השלמות: **כה)** עי' בחדושי מהרש"א בסנהדרין שם ועיין צ"ק ג"א (גליון): **כו)** עיין צ"ק נ"א (גליון): **כז)** דוע **ע"כ** הג"ה (ש"מ): **כח)** בטבול יום **דמחלל** ו"ל (ש"מ): **כט)** "בחני" נמחק (ש"מ): **ל)** בבעל (תוס' סנהדרין): **לא)** טפי מבעל מום **ומיהו לא יתכן כלל דלענין תרומה ממעטינן טבול יום מפיתה מדכתיב בו ולענין טבול יום ששימש דהיא גופה מתרומה יליפא לא** לכן נראה דה"ה לתרומה, כצ"ל נ"ל וכ"ה בדבריהם בשילהי פ' השרפין ע"ש (חק נתן): **לב)** נ"א **בטמא** (גליון). תיבת "טעמא" נמחק (ש"מ): **לג)** סברא היא דגמרינן מתרומה דהוי, תיבות "בגזירה שוה דחילול חילול" "פרק הנשרפין" נמחק (ש"מ, וכ"ה בתוס' סנהדרין): **לד)** וכ"ה בש"מ ובכתבי יד. בצ"ק "כלומר יש לדרוש ולהחליף ולא נדע כו'":

מסכת טהרות
פרק ה' המשך משנה ז'

נֶגַע בְּאֶחָד בַּלַּיְלָה, וְאֵין יָדוּעַ אִם הַיּוֹם אִם מֵת, וּבִשַּׁחַר עָמַד וּמְצָאוֹ מֵת, רַבִּי מֵאִיר מְטַהֵר. וַחֲכָמִים מְטַמְּאִים, שֶׁכָּל הַטְּמֵאוֹת כְּשֵׁעַת מְצִיאָתָן:

עין משפט
נר מצוה

יא א מיי' פ"ג מהלכות פיאת מקדש הלכה ו:

שיטה מקובצת

גמרא כל **חדא וחדא תיקו בדוכתיה.** כלומר אם באת לחלק בכתובים ולומר דלא מיירי בכל ענין א"כ תעשה קלים והחמורים להוציא מהם דברים שאינם אלא ודאי אין להוציא ולגרוע על המפורש בכתובים והא דשרי רחמנא אונן [בכה"ג] אין לחלק בין קרבן צבור בין קרבן יחיד וכשאסר רחמנא אונן כהן הדיוט בכל ענין אסרו בין בקרבן יחיד בין בקרבן צבור וקרבן צבור דשרי רחמנא [בטומאה] בין בכהן גדול ובין בכהן הדיוט וכשאסר רחמנא קרבן יחיד בטומאה בין בכהן גדול ובין בכהן הדיוט כל חד וחד בדוכתיה. **(מהר"ם):**

דפסיל בתרומה מחיל עבודה כו'. תימה הרי (טבול יום) [מחוסר כיפורים] דלא פסיל בתרומה ומחיל העבודה. וי"ל דלא קאמר דכל דלא פסיל לא מחיל העבודה דאה"נ דאם נוכל להוכיח מפסוק דמחלל עבודה שפיר ניתא אע"ג דלא פסיל בתרומה אבל הכא ה"ק לא ידענן במאי מיירי קרא רק באם אינו ענין הלכך לית לן לאוקמי ולא (יחלל) [יחללו] רק במאן דפסיל בתרומה כיון דנפקא לן שזה שבא באם אינו ענין זה במיתה מחילול חילול דתרומה ולא בקורדה קרחה דלא פסיל בתרומה ואע"ג דלא סליק [אלא] מינה. ה"נ למה לי דכתב רחמנא טבול יום ומחוסר כפורים ול"ג טמא דאי לא כתיב טמא כו'. **(מהר"ם):**

סוף סוף קלישא כו'. תימה דלעיל קאמר במחוסר כפורים טבול יום לא אתי מינה שכן מחוסר מעשה ואמאי לא קאמר דמ"מ קלישא ליה טומאתו דמחוסר כפורים דהכי קאמר ליה השתא אע"ג דמן [מה] הצד הוא וכ"ש תדא מחדא. וי"ל דלא דמי לעיל גבי מחוסר כפורים ד"ל מחוסר מעשה שמחוסר כפרה מה שאינו כן בטבול יום אבל הכא מחוסר מעשה דקאמר אינו ד"ל מחוסר כפרה דהא טמא לאו מחוסר כפרה הוא וכ"ש תדא מחדא. וי"ל דלא דמי לגבי שרץ וטמא מת ומגע דזב אלא ד"ל שכן מחוסר מעשה יותר מטבול יום דשמשא ממילא ערבא הלכך קאמר שפיר דקליישא טומאתו דמחוסר כפורים כיון שטבל והעריב שמשו לא מקרי מחוסר מעשה אלא מחוסר כפרה מיקרי וטמא לאו מחוסר כפרה הוא הלכך לא שייך למפרך מידי. **(מהר"ם ד"ל):**

תוס' ד"ה טבול יום. ומיהו קשה דגבי נגיעת כלי וכו' עד השרב ומהר. מכלל שהוא טמא אלמא דטבול יום איקרי טמא. וי"ל דאי לאו קרא דרבי סימאי דדריש הכי דטבול יום מחלל עבודה ממה דטבול יום אקרי טמא לא נפקא ליה דאיכא למימר דקליישא טומאתיה לענין שלא יחלל העבודה. וכ"ת והלא מחוסר כפורים נפקא לן דמחלל עבודה מוטהרה מכלל שהיא טמאה דלא אמרינן דקליישא טומאתה. וי"ל דלאחר דגלי לן ר' סימאי מקרא דלא יחללו דטבול יום מחלל עבודה אע"ג דקליישא כו'. **(ע"כ לשון מהר"ם):**

אֶלָּא אִיבָּא לְמִיפְרַךְ הָכִי וְאִיבָּא לְמִיפְרַךְ הָכִי, [א]כָּל [ב]חֲדָא וַחֲדָא תֵּיקוּ בְּדוֹכְתֵּיהּ: **טְבוּל יוֹם מְנַלָּן.** [ג]דְּתַנְיָא, רַבִּי סִימַאי אוֹמֵר, רְמֵז לְטְבוּל יוֹם שֶׁאִם עֶבֶד חִילֵּל מִנַּיִן, תַּלְמוּד לוֹמַר [ד]'קְדוֹשִׁים יִהְיוּ וְלֹא יְחַלְּלוּ', אִם אֵינוֹ עִנְיָן לְטָמֵא דְּנַפִּיק [ה]מִ'וְיִנָּזְרוּ', תֵּנֵהוּ עִנְיָן לְטְבוּל יוֹם. אֵימָא תֵּנֵהוּ עִנְיָן לְקוֹרַח קָרְחָה וּלְמִשְׁחִית פֵּאַת זָקָן. טְבוּל יוֹם דְּאִם עֶבֶד בְּמִיתָה מִנָּא לָן, דְּגָמַר [ו]חִילּוּל [ז]חִילּוּל מִתְּרוּמָה, [ח]דְּפָסִיל בִּתְרוּמָה מַחִיל עֲבוֹדָה, דְּלָא פְּסִיל בִּתְרוּמָה לָא מַחִיל עֲבוֹדָה. **אָמַר רַבָּה,** לְמָה לִי דִּכְתַב רַחֲמָנָא טָמֵא וּטְבוּל יוֹם וּמְחוּסַּר כִּפּוּרִים. צְרִיכִי, דְּאִי כְּתַב רַחֲמָנָא טָמֵא, שֶׁכֵּן מְטַמֵּא; בִּטְבוּל יוֹם, מְחוּסַּר כִּפּוּרִים לָא אָתֵי מִינֵּיהּ שֶׁכֵּן פָּסוּל[ט] בִּתְרוּמָה; בִּמְחוּסַּר כִּפּוּרִים, טְבוּל יוֹם לָא אָתֵי מִינֵּיהּ שֶׁכֵּן מְחוּסַּר מַעֲשֶׂה. מֵחִדָּא לָא אָתֵי, תִּיתֵי חֲדָא מִתַּרְתֵּי. בְּהֵי לָא לִכְתּוֹב רַחֲמָנָא, לָא לִכְתּוֹב בִּמְחוּסַּר כִּפּוּרִים וְתִיתֵי מֵהָנָךְ, מָה לְהָנָךְ שֶׁכֵּן פְּסוּלִים[ט] בִּתְרוּמָה; אֶלָּא לָא לִכְתּוֹב רַחֲמָנָא בִּטְבוּל יוֹם וְתִיתֵי מֵהָנָךְ, דְּמַאי פְּרֹכֶת, מָה לְהָנָךְ שֶׁכֵּן מְחוּסְּרִים מַעֲשֶׂה, סוֹף סוֹף קְלִישָׁא לַהּ טוּמְאָתָן[ג]; דְּהָנֵי ק"ו סָתְרֵי אַהֲדֵי, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּהַנָּיוּ; שֶׁהַטַּעַם [י]כְּמוֹ שֶׁפֵּירַשְׁ בַּקּוּנְטְרֵס, מִשּׁוּם דְּנִכְתְּבוּ הַכְּתוּבִים סְתָם, דְּשֶׁהוּפְּרָה אֲנִיעוּת לְכ"ג סְתָם בֵּין בְּיָחִיד בֵּין בְּגִבּוּר הוּפְּרָה, וּכְשֶׁנִּסְתְּרָה לְחֲדִיוֹט בֵּין בְּיָחִיד בֵּין בְּגִבּוּר נִסְתְּרָה, וּכְשֶׁהוּפְּרָה טוּמְאָה לְגִבּוּר הוּפְּרָה אַף לְכֹהֵן חֲדִיוֹט, וּכְשֶׁנִּסְתְּרָה בְּקָרְבָּן יָחִיד נִסְתְּרָה אַף לְכ"ג: [כא]'קְדוֹשִׁים יִהְיוּ.' גַּבֵּי טוּמְאָה כְּתִיב בֶּאֱמוֹר, 'וְלֹא יְחַלְּלוּ' וְגוֹ', 'כִּי אֶת אִשֵּׁי ה' לֶחֶם' וְגוֹ', בְּחִילּוּל קָדָשִׁים הַכָּתוּב מְדַבֵּר: דְּנָפְקָא לַיהּ מִ'וְיִנָּזְרוּ'. דְּכִתְיב בֵּיהּ חִילּוּל: **וְגַבֵּי טוּמְאָה תֵּנֵהוּ עִנְיָן וְכוּ'.** דְּמִינֵּיהּ סָלֵיק, 'לֹא יִקְרְחוּ קָרְחָה' וְסָמִיךְ לַיהּ 'קְדוֹשִׁים יִהְיוּ': 'אֶלָּא' לָא גְּרִסִינַן: **טְבוּל יוֹם דְּאִם עֶבֶד בְּמִיתָה.** שֶׁיּוּצָא הוּא, כְּלוֹמַר, לָא מָצֵית לְמִיתְבֵיהּ תֵּנֵהוּ עִנְיָן לְקוֹרַח קָרְחָה, דְּמִיתָה גַּבֵּי טְבוּל יוֹם שֶׁעֶבֶד [יב]יָלִפִינָן לַהּ בְּסַנְהֶדְרִין בְּחֵלּוּ הַנִּסְקָלִין (דף פג:), וְגָמַר[ז] חִילּוּל חִילּוּל מִתְּרוּמָה, וּמַחִילּוּל דְּחִלּוּל קָרֵב עָלָיו לָהּ, גָּמַר כֵּלָן חִילּוּל, וְגָמַר בְּטָמֵא וּטְבוּל יוֹם שֶׁחָלְלוּ תְּרוּמָה חִילּוּל, וּמִמּוּ דּוֹ כִּי יְחַלְּלוּהוּ, מַה לְּהַלָּן בְּמִיתָה כּוֹ; וְהִכְלַלְתָּ וְהוֹצֵאתָ שֶׁהוּא בְּמִיתָה מִתְּרוּמָה, וְגָמַר בְּטָמֵא וּטְבוּל יוֹם שֶׁחָלְלוּ תְּרוּמָה חִילּוּל, וּמִמּוּ דּוֹ כִּי יְחַלְּלוּהוּ, מַה לְּהַלָּן בְּמִיתָה כָּתַב רַחֲמָנָא בְּמִתְּרוּמָה בְּמִיתָה כְּתִיב 'וְלֹא יָמוּת בּוֹ' דִּכְתִיב בְּתִרוּמָה בְּמִיתָה, כָּצַ"ל נ"ל וכ"ה בדבריהם בשילהי פ' השרפין ע"ש (חק נתן): **לא)** נ"א **בטמא** (גליון). תיבת "טעמא" נמחק (ש"מ): **לב)** סברא היא דגמרינן מתרומה דהוי, תיבות "בגזירה שוה דחילול חילול" "פרק הנשרפין" נמחק (ש"מ, וכ"ה בתוס' סנהדרין): **לג)** וכ"ה בש"מ ובכתבי יד. בצ"ק "כלומר יש לדרוש ולהחליף ולא נדע כו'":

לד) עיין מנחות נט. תוס' ד"ה ונתת וסב: תוס' ד"ה ויהיו (ש"מ), **ג)** סנהדרין פג.; **ג)** [נר' תוס' לקמן כח: ד"ה מתמבלין], **ד)** [ועי' היטב תוס' מנחות סכ: ד"ה ויהיו זמני ותוס' מנחות נט. ד"ה ונתת ותוס' מולין כג: ד"ה ותסא], **ה)** ויקרא כב ז, **ו)** יט:, **ז)** ושם, **ח)** יבמות עה., **ט)** ויקרא יא לב, **י)** יבמות עד: **כ)** יט יבר"ע, **ל)** לא:, **מ)** ויקרא טו פסוקים ה, ו, ז, ח, י, יא, טז, כא, כב, כד, **נ)** במדבר יט כ, **ס)** ושם.

הגהות הב"ח

(פ) רש"י ד"ה לאיכא וכו' יש לדון כך ויש[לד]: **(צ)** ד"ה למה לי וכו' לקמן דף יט ע"ב וכו מיבעי וכו' קמיבעיא ליה הס"ד:

ליקוטי רש"י

וינזרו. אין מזיכה אלא פרישה וכן הוא אומר (יחזקאל יד) וימזר מאתכם (ישעיה ג) מזרו אמור יפרכו מן הקדשים פימי עומאתן. דבר אחר וימזרו מקדשי כני ישראל בשר הם מקדישים לי ולא יתלו את שם קדשי הקב"ה מתקדש ולכשהו אשר הם מקדשים לי ולא יתלו את שם קדשי [ויקרא כב, ב]. וידבלו מלעבוד [סנהדרין פג:]. גבי מקריבין בטומאה כתיב [לעיל טו:]. לקורדה קרחה. על מת ואכלו אף ישראל כוהנו על כך אלא לפי שנת' ביעקב (דברים יד) כן עיניכם יכול לא יהא מייב על כל הרחם תלמוד לומר בראשם ומלמדו ישראל מהכהנים בגזרה שוה נאמר כאן קרחה ונאמר להן ביעקב קרחה מה כאן כל הרחם אף להלן כל הרחם בתמצע כל מקום שיקרח ברחם ומה להלן על מת אף כאן על מת. **פאת** זקן. לפי שנאמר ביעקב (ויקרא יט) ולא תשחית יכול לקטו במעלה ובמרוטעי יהא מייב לכן נאמר לא יגלחו אף ישראל אלא אלא על דבר הקרוי גלוח ויש בו השחתה וחזו מעבר [ויקרא שם, ח]. **קלישא.** קלוש [סוטה לד:].

תורה אור השלם

א) לֹא יִקְרְחוּ קָרְחָה בְּרֹאשָׁם וּפֵאַת זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ וּבְבְשָׂרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת: קְדֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת אִשֵּׁי יְיָ לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיב וְהָיוּ קֹדֶשׁ:
[ויקרא כא, ה-ו]

ב) דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מַקְדִּישִׁים לִי אֲנִי יְיָ:
[ויקרא כב, ב]

ג) וְשָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וָמֵתוּ בוֹ כִּי יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְיָ מְקַדְּשָׁם:
[ויקרא כב, ט]

עין משפט
נר מצוה

יא א מיי' פ"ג מהלכות פיאת מקדש הלכה ו:

שיטה מקובצת

גמרא כל **חדא וחדא תיקו בדוכתיה.** כלומר אם באת לחלק בכתובים ולומר דלא מיירי בכל ענין א"כ תעשה קלים והחמורים להוציא מהם דברים שאינם אלא ודאי אין להוציא ולגרוע על המפורש בכתובים והא דשרי רחמנא אונן [בכה"ג] אין לחלק בין קרבן צבור בין קרבן יחיד וכשאסר רחמנא אונן כהן הדיוט בכל ענין אסרו בין בקרבן יחיד בין בקרבן צבור וקרבן צבור דשרי רחמנא [בטומאה] בין בכהן גדול ובין בכהן הדיוט וכשאסר רחמנא קרבן יחיד בטומאה בין בכהן גדול ובין בכהן הדיוט כל חד וחד בדוכתיה. **(מהר"ם):**

דפסיל בתרומה מחיל עבודה כו'. תימה הרי (טבול יום) [מחוסר כיפורים] דלא פסיל בתרומה ומחיל העבודה. וי"ל דלא קאמר דכל דלא פסיל לא מחיל העבודה דאה"נ דאם נוכל להוכיח מפסוק דמחלל עבודה שפיר ניתא אע"ג דלא פסיל בתרומה אבל הכא ה"ק לא ידענן במאי מיירי קרא רק באם אינו ענין הלכך לית לן לאוקמי ולא (יחלל) [יחללו] רק במאן דפסיל בתרומה כיון דנפקא לן שזה שבא באם אינו ענין זה במיתה מחילול חילול דתרומה ולא בקורדה קרחה דלא פסיל בתרומה ואע"ג דלא סליק [אלא] מינה. ה"נ למה לי דכתב רחמנא טבול יום ומחוסר כפורים ול"ג טמא דאי לא כתיב טמא כו'. **(מהר"ם):**

סוף סוף קלישא כו'. תימה דלעיל קאמר במחוסר כפורים טבול יום לא אתי מינה שכן מחוסר מעשה ואמאי לא קאמר דמ"מ קלישא ליה טומאתו דמחוסר כפורים דהכי קאמר ליה השתא אע"ג דמן [מה] הצד הוא וכ"ש תדא מחדא. וי"ל דלא דמי לעיל גבי מחוסר כפורים ד"ל מחוסר מעשה שמחוסר כפרה מה שאינו כן בטבול יום אבל הכא מחוסר מעשה דקאמר אינו ד"ל מחוסר כפרה דהא טמא לאו מחוסר כפרה הוא כגון טמא שרץ וטמא מת ומגע דזב אלא ד"ל שכן מחוסר מעשה יותר מטבול יום דשמשא ממילא ערבא הלכך קאמר שפיר דקליישא טומאתו דמחוסר כפורים כיון שטבל והעריב שמשו לא מקרי מחוסר מעשה אלא מחוסר כפרה מיקרי וטמא לאו מחוסר כפרה הוא הלכך לא שייך למפרך מידי. **(מהר"ם ד"ל):**

תוס' ד"ה טבול יום. ומיהו קשה דגבי נגיעת כלי וכו' עד השרב ומהר. מכלל שהוא טמא אלמא דטבול יום איקרי טמא. וי"ל דאי לאו קרא דרבי סימאי דדריש הכי דטבול יום מחלל עבודה ממה דטבול יום אקרי טמא לא נפקא ליה דאיכא למימר דקליישא טומאתיה לענין שלא יחלל העבודה. וכ"ת והלא מחוסר כפורים נפקא לן דמחלל עבודה מוטהרה מכלל שהיא טמאה דלא אמרינן דקליישא טומאתה. וי"ל דלאחר דגלי לן ר' סימאי מקרא דלא יחללו דטבול יום מחלל עבודה אע"ג דקליישא כו'. **(ע"כ לשון מהר"ם):**

אֶלָּא אִיבָּא לְמִיפְרַךְ הָכִי וְאִיבָּא לְמִיפְרַךְ הָכִי, [א]כָּל [ב]חֲדָא וַחֲדָא תֵּיקוּ בְּדוֹכְתֵּיהּ: **טְבוּל יוֹם מְנַלָּן.** [ג]דְּתַנְיָא, רַבִּי סִימַאי אוֹמֵר, רְמֵז לְטְבוּל יוֹם שֶׁאִם עֶבֶד חִילֵּל מִנַּיִן, תַּלְמוּד לוֹמַר [ד]'קְדוֹשִׁים יִהְיוּ וְלֹא יְחַלְּלוּ', אִם אֵינוֹ עִנְיָן לְטָמֵא דְּנַפִּיק [ה]מִ'וְיִנָּזְרוּ', תֵּנֵהוּ עִנְיָן לְטְבוּל יוֹם. אֵימָא תֵּנֵהוּ עִנְיָן לְקוֹרַח קָרְחָה וּלְמִשְׁחִית פֵּאַת זָקָן. טְבוּל יוֹם דְּאִם עֶבֶד בְּמִיתָה מִנָּא לָן, דְּגָמַר [ו]חִילּוּל [ז]חִילּוּל מִתְּרוּמָה, [ח]דְּפָסִיל בִּתְרוּמָה מַחִיל עֲבוֹדָה, דְּלָא פְּסִיל בִּתְרוּמָה לָא מַחִיל עֲבוֹדָה. **אָמַר רַבָּה,** לְמָה לִי דִּכְתַב רַחֲמָנָא טָמֵא וּטְבוּל יוֹם וּמְחוּסַּר כִּפּוּרִים. צְרִיכִי, דְּאִי כְּתַב רַחֲמָנָא טָמֵא, שֶׁכֵּן מְטַמֵּא; בִּטְבוּל יוֹם, מְחוּסַּר כִּפּוּרִים לָא אָתֵי מִינֵּיהּ שֶׁכֵּן פָּסוּל[ט] בִּתְרוּמָה; בִּמְחוּסַּר כִּפּוּרִים, טְבוּל יוֹם לָא אָתֵי מִינֵּיהּ שֶׁכֵּן מְחוּסַּר מַעֲשֶׂה. מֵחִדָּא לָא אָתֵי, תִּיתֵי חֲדָא מִתַּרְתֵּי. בְּהֵי לָא לִכְתּוֹב רַחֲמָנָא, לָא לִכְתּוֹב בִּמְחוּסַּר כִּפּוּרִים וְתִיתֵי מֵהָנָךְ, מָה לְהָנָךְ שֶׁכֵּן פְּסוּלִים[ט] בִּתְרוּמָה; אֶלָּא לָא לִכְתּוֹב רַחֲמָנָא בִּטְבוּל יוֹם וְתִיתֵי מֵהָנָךְ, דְּמַאי פְּרֹכֶת, מָה לְהָנָךְ שֶׁכֵּן מְחוּסְּרִים מַעֲשֶׂה, סוֹף סוֹף קְלִישָׁא לַהּ טוּמְאָתָן[ג]; דְּהָנֵי ק"ו סָתְרֵי אַהֲדֵי, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּהַנָּיוּ; שֶׁהַטַּעַם [י]כְּמוֹ שֶׁפֵּירַשְׁ בַּקּוּנְטְרֵס, מִשּׁוּם דְּנִכְתְּבוּ הַכְּתוּבִים סְתָם, דְּשֶׁהוּפְּרָה אֲנִיעוּת לְכ"ג סְתָם בֵּין בְּיָחִיד בֵּין בְּגִבּוּר הוּפְּרָה, וּכְשֶׁנִּסְתְּרָה לְחֲדִיוֹט בֵּין בְּיָחִיד בֵּין בְּגִבּוּר נִסְתְּרָה, וּכְשֶׁהוּפְּרָה טוּמְאָה לְגִבּוּר הוּפְּרָה אַף לְכֹהֵן חֲדִיוֹט, וּכְשֶׁנִּסְתְּרָה בְּקָרְבָּן יָחִיד נִסְתְּרָה אַף לְכ"ג, וְאִם בְּמָה שֶׁלֹּא חִלְקוּ הַכְּתוּבִים נָדוּן לְחַלֵּק עַל יְדֵי ק"ו, חֲמֵי פְּשִׁיטָא בְּהֵי מִילֵּי דְּמִבַּהֲמֵי, דְּיֵשׁ לִדְרוֹשׁ חִלּוּף וְלַהֲלִיף אֶת כּוּלָּן, הִלְכָּךְ מְמָרִינַן כָּל חֲדָא וַחֲדָא תֵּיקוּם בְּדוֹכְתֵּיהּ[מז]:

טְבוּל יוֹם מְנָא לָן. תְּיִמַּה, תִּיפּוֹק לָן מִדְּכְתִיב גַּבֵּי טְבוּל יוֹם[כ] 'וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר' מִכְּלָל שֶׁהוּא טָמֵא, כִּדְדָרֵישׁ לְקַמָּן[נ] מְחוּסַּר כִּפּוּרִים מִדִּכְתִיב 'וְטָהֲרָה' מִכְּלָל שֶׁהִיא טְמֵאָה[מח]. **וַמַּיְינָן ה"ר מֵאִיר,** דְּגַבֵּי טְבוּל יוֹם מִיבָּעֵיא לִמִּידְרַשׁ 'וְטָהֵר' מִכְּלָל שֶׁהוּא טָמֵא, [נ]כִּדְדָרֵישׁ בְּשֶׁמֶשׁ וְטָהֵר, [נא]מְחוּסַּר כִּפּוּרִים מִדִּכְתִיב 'וְטָהֲרָה' מִכְּלָל שֶׁהִיא טְמֵאָה[מח]. [נב]כְּדְרָשִׁינַן בְּשֶׁמֶשׁ וְטָהֵר, הָכָא מְחוּפַּר כִּפּוּרִים לָא מִיבָּעֵי לִמִּידְרַשׁ 'וְטָהֲרָה' דְּהָא אִיתְּמַר לְעֵילָא (יומא דף פג.) 'וְטָהֲרָה' לְטָבוּל יוֹם שֶׁהוּא מְחוּסַּר כִּפָּרָה[מח], הָכָא מְחוּפַּר כִּפּוּרִים לָא מִיבָּעֵי לִמִּידְרַשׁ 'וְטָהֲרָה' מִכְּלָל שֶׁהִיא טְמֵאָה, וְעַל יְדֵי 'מִכְּלָל שֶׁהִיא טְמֵאָה' לָא מָצֵי מִיפַּיְיהּ טְבוּל יוֹם גְּרֵידָא. **וּמִיהוּ קָשֶׁה,** דְּתִיפְּוָא קְרָא מַחֲרִינָא 'בַּבֹּקֶר הַשֶּׁמֶשׁ' כֹּל [נג]יוֹבֵּל וְיוֹבֵל עַד אֲשֶׁר יִטְהָר, [נד]דְּמִיבָּעֵי לִמִּידְרַשׁ 'וְטָהֵר' מִכְּלָל שֶׁהוּא טָמֵא. [נה]וְקָרָא דְּרַבִּי סִימַאי דְּדָרֵישׁ וְטָהֵר, מִכְּלָל שֶׁהוּא טָמֵא. וְלֹא טְבוּל יוֹם מִ'וְטָהֵר' מִכְּלָל שֶׁהוּא טָמֵא, מִשּׁוּם דְּקָרֵי לְהוּ מְחוּסַּר כִּפּוּרִים לָא מִיבָּעֵי לִמִּידְרַשׁ 'וְטָהֲרָה' מִכְּלָל שֶׁהִיא טְמֵאָה,